

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2009. május 21.

OROSZ NYELV

EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI ÉRETTSÉGI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

**OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS
MINISZTERIUM**

Általános útmutató

Kedves Javító Tanárok!

Javasoljuk, hogy az Olvasott szöveg értése, a Nyelvhelyesség és a Hallott szöveg értése vizsgarészek feladatai után található számozott szürke mezőkben a helyes megoldást jellel jelöljék.

A feladatpontokat és a vizsgapontokat a feladatlapok utolsó oldalán található táblázatba értelemszerűen írják be.

Az Íráskészség vizsgarész feladatlapján a jobb oldalon található margón jelöljék a vizsgázók hibáit.

I. Olvasott szöveg értése

Általános útmutató

- Jó megoldásként a javítási és értékelési útmutatóban megadott megoldások fogadhatók el.
A szöveges beírást igénylő feladatoknál a javító tanár dönti el, hogy a megoldás tartalmazza-e a javítási útmutatóban megadott tartalmi elemeket.
- Minden jó megoldás 1 pontot ér. Félpont és többletpont nem adható.
- Helyesírási és nyelvhelyességi hibáért nem vonunk le pontot.
- A feladatpontok száma megegyezik a vizsgapontok számával.

Részletes útmutató

1. feladat

	Согласен / согласна с идеей	Не согласен / согласна с идеей
1. Владимир Винокур, юморист:		X
2. Елена Малышева, ведущая телепередачи «Здоровье»:		X
3. Михаил Барцевский, адвокат, политик:	X	
4. Николай Харитонов, депутат Госдумы:		X
5. Станислав Говорухин, кинорежиссёр:	X	
6. Юрий Стоянов, ведущий телепередачи «Городок»:		X
7. Николай, читатель газеты:		X

2. feladat

8. играла в нём.
9. она русская.
10. балериной.
11. в 11 лет / в фильме «Летняя гроза».
12. когда ей было 17 лет / в фильме «Колдунья».
13. Робер Оссейн.
14. русские имена.
15. 4 года.
16. за роль в фильме «Королева пчёл» / в 1963 году.
17. Высоцкого / (из-за) того, что влюбилась в Высоцкого.
18. название книги / книга М. Влади о её любви к Высоцкому.
19. смерти Высоцкого.
20. её четвёртый муж / Леон Шварценберг.
21. не забывала о Высоцком.
22. после болезни и смерти своего последнего мужа.
23. что надо было заботиться о собаках.

3. feladat:

24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.
Г	Е	А	З	В	Ж	Д

II. Nyelvhelyesség

Általános útmutató

1. A helyesírási hibával leírt szavak nem fogadhatók el.
2. Minden feladatban csak egy megoldás értékelhető. Variációk megadásakor nem adható pont, még akkor sem, ha közöttük van jó megoldás.
3. Az elérhető maximális vizsgapontszám: 30.

A feladatpontok átszámítása vizsgapontokra:

feladatpont	vizsgapont
40	30
39	30
38	29
37	28
36	27
35	27
34	26
33	25
32	24
31	24
30	23
29	22
28	21
27	21
26	20
25	19
24	18
23	18
22	17
21	16

feladatpont	vizsgapont
20	15
19	15
18	14
17	13
16	12
15	12
14	11
13	10
12	9
11	9
10	8
9	7
8	6
7	6
6	5
5	4
4	3
3	3
2	2
1	1
0	0

Részletes útmutató

1. feladat

1.	победе
2.	в
3.	нашу
4.	команду
5.	за
6.	меня
7.	репетиций / репетиции
8.	в
9.	самом
10.	центре

2. feladat

11.	из
12.	на
13.	с
14.	В
15.	По
16.	у
17.	среди
18.	За
19.	в
20.	на
21.	с

3. feladat

22.	выходили
23.	ездят
24.	говорит
25.	слышали
26.	выучить
27.	входили
28.	ходят
29.	поставили
30.	споёт
31.	будут начинаться
32.	Станут
33.	становился
34.	проходил

4. feladat

35.	В
36.	В
37.	Г
38.	Б
39.	В
40.	Б

III. Hallott szöveg értése

Általános útmutató

- Jó megoldásként a javítási és értékelési útmutatóban megadott megoldások fogadhatók el. A szöveges beírást igénylő feladatoknál a javító tanár dönti el, hogy a megoldás tartalmazza-e a javítási útmutatóban megadott tartalmi elemeket.
- Minden jó megoldás 1 pontot ér. Félpont és többletpont nem adható.
- Helyesírási és nyelvhelyességi hibáért nem vonunk le pontot.
- Az elérhető maximális vizsgapontszám: 30

A feladatpontok átszámítása vizsgapontokra:

feladatpont	vizsgapont
22	30
21	29
20	28
19	26
18	25
17	24
16	22
15	21
14	20
13	18
12	17
11	15

feladatpont	vizsgapont
10	14
9	13
8	11
7	10
6	9
5	7
4	6
3	5
2	3
1	2
0	0

Részletes útmutató

1. feladat

1.	Фестиваль больше всего интересует молодых людей.	+
2.	На фестивале можно получить информацию о тридцати языках мира.	–
3.	В программе фестиваля только те современные языки, которые учат в школах и университетах.	–
4.	На фестиваль приходят только для того, чтобы купить новые учебники иностранных языков.	–
5.	Участники фестиваля при желании могут спеть и станцевать.	+
6.	Организаторы первого фестиваля не рассчитывали на такой большой успех.	+

---

2. feladat

7. Они хотят похудеть.
8. Они едят много хлеба. / Они думают, что от хлеба толстеют.
9. Положительно. / Она считает, что хлеб – это друг.
10. Хлеб уважают и ценят. / В России культ хлеба. / С уважением.
11. В Африке и некоторых странах Азии.
12. Король и его семья.
13. Чёрный.
14. 250 г в день.
15. С супом.
16. Ржаной / чёрный.

3. feladat

17. В работе выставки участвуют **только российские / российские и иностранные** фирмы и организации.
18. Выставка «Спортлэнд» уже **открылась** / скоро откроется.
19. На выставке можно увидеть **элегантную/ спортивную** одежду и обувь.
20. Здесь можно узнать о **спортивных / самых разнообразных** играх.
21. На выставке организованы консультации **специально для учителей физкультуры / для всех посетителей**.
22. Выставленную здесь одежду **пока нельзя нигде купить / можно купить** прямо на выставке.

A hanghordozón elhangzó szövegek:**1.**

В этом году в Москве уже в третий раз пройдёт Московский Международный фестиваль языков. Интерес к этому фестивалю продолжает расти, он привлекает множество участников и зрителей, главным образом, конечно, молодёжь.

На этом фестивале будет представлено 50 самых разных языков в виде 30-минутных увлекательных презентаций. Среди этих пятидесяти языков современные и древние, редкие и популярные языки.

Ожидается, что в фестивале примет участие не меньше тысячи человек. Что же привлекает сюда такое огромное количество людей? Трудно сказать. Люди приходят на эти фестивали с самыми разнообразными целями. Одни хотят побольше узнать о языке, который они уже учат, и о культуре народа или народов, говорящих на этом языке.

Другие только выбирают иностранный язык, их интересует всё, что можно о нём узнать. Многих привлекает сама дружеская, тёплая, мультикультурная атмосфера фестиваля, возможность найти друзей, говорящих на том же языке, пообщаться с ними, обменяться опытом.

Среди посетителей очень много любителей музыки и народного искусства. В рамках фестиваля проходит множество музыкальных программ, здесь можно послушать народную музыку и посмотреть народные танцы и даже самому попробовать станцевать и спеть вместе со всеми. Особым успехом, как всегда, пользуются ирландские танцы, интерес к которым среди молодёжи сейчас очень велик.

Первый фестиваль языков состоялся в 2006 году. Его организовали молодые люди, члены клуба эсперантистов. Успех того первого фестиваля стал неожиданностью и для них самих. Видя интерес и радость на лицах его участников, они решили сделать фестиваль регулярным.

2.

Ведущий программы: Добрый день, дорогие радиослушатели! В эфире программа «Если хочешь быть здоров». Сегодня мы поговорим о здоровом питании. Мы получаем множество писем от тех, кто хочет похудеть и выбирает для себя подходящую диету. Лишний вес стал проблемой для многих людей. Это настоящая болезнь цивилизации. Вы спрашиваете нас о том, какие диеты можно считать эффективными и безопасными. Сегодня журналы, Интернет, телевидение предлагают нам самые разнообразные диеты. Но какой из них можно верить? Особенно часто наши слушатели задают вопрос о хлебе. Правда ли то, что хлеб вреден, что от него толстеют, что от хлеба надо полностью отказаться? В России, где многие люди даже представить себе не могут обед без хлеба, этот вопрос особенно актуален. Без хлеба нет обеда – говорит русская пословица. Сегодня мы пригласили в студию специалиста по питанию врача Ирину Сергеевну Кудрявцеву. Добрый вечер, Ирина Сергеевна!

Кудрявцева: Добрый вечер!

Ведущий: Ирина Сергеевна, скажите, как вы думаете, хлеб – это враг или друг?

Кудрявцева: Конечно, друг. И не просто друг, а старый добрый друг. Его едят во всех странах мира, и везде хлеб – это важная часть культуры данной страны. Можно сказать, что история хлеба – это история мировой цивилизации. Удивительно, но вкус хлеба никогда не надоедает. А с ароматом свежего хлеба вообще трудно что-то сравнить.

Ведущий: А в нашей стране к хлебу, кажется, вообще особое отношение.

Кудрявцева: Да. К хлебу в России всегда относились с огромным уважением. Можно сказать, что у нас культ хлеба. О нём пели песни, рассказывали легенды. Детям запрещали выбрасывать даже самый маленький кусочек хлеба. Дорогих гостей встречали хлебом и солью.

Ведущий: А есть ли данные о том, когда люди начали есть хлеб?

Кудрявцева: Да, конечно. Археологи говорят, что это было около 15 тысяч лет назад.

Ведущий: Сколько?! 15 тысяч лет назад? Это невероятно!

Кудрявцева: Да, 15 тысяч лет назад. Но это был ещё не хлеб в нашем сегодняшнем понимании, а скорее каша, жидкий хлеб. И сегодня такой хлеб едят в Африке и в некоторых странах Азии.

Ведущий: А где научились его печь?

Кудрявцева: Самый первый хлеб испекли в Древнем Египте.

Ведущий: Мне кажется, хлеб – это самая демократичная еда. Его едят все: и бедные люди, и богатые.

Кудрявцева: Это не совсем так. Есть разные сорта хлеба. Интересно, что в Средние века в Европе хлеб определял статус человека. Свежий хлеб ел только король и его семья.

Аристократы ели вчерашний хлеб, просто богатые люди – хлеб двухдневной давности, а бедняки ели сухой хлеб.

Ведущий: А в России?

Кудрявцева: В России в старые времена символом богатства был белый хлеб, бедняки ели только чёрный хлеб.

Ведущий: В современных магазинах огромный ассортимент хлебных изделий, но в последнее время люди, кажется, стали есть меньше хлеба.

Кудрявцева: Да, вы правы. Сто лет назад человек в среднем съедал в день 1 килограмм хлеба, а в наше время менее 200 грамм. А диетологи советуют 250 г. Конечно, это происходит потому, что появились и стали доступными и многие другие продукты. Но дело не только в этом.

Ведущий: Вы хотите сказать, что многие сознательно не едят хлеб?

Кудрявцева: Да, конечно. Многие люди специально отказываются от хлеба, чтобы похудеть. Это неправильно. Хлеб содержит очень много важных и необходимых для организма веществ и витаминов. Поэтому диетологи советуют ограничить количество хлеба, но не исключать его полностью из питания. Не стоит есть хлеб за обедом, например, с супом. Кусочек хлеба должен быть тонким и лучше, если это ржаной, чёрный хлеб. Он полезнее для здоровья.

3.

Уважаемые москвичи и гости столицы!

Если вы хотите провести выходной день не только приятно, но и с пользой для себя, мегаполис предлагает Вам огромное количество разнообразных мероприятий. Среди множества интереснейших культурных программ столицы есть одна, на которую мы хотели бы особо обратить Ваше внимание.

Если Вы хотите провести выходной день вместе с семьёй, любите спорт и активный отдых, приглашаем Вас посетить выставку «Спортлэнд», в которой участвует более ста фирм и организаций со всего мира. Выставка является частью городских программ «Спорт для всех» и «Молодёжь Москвы».

Это выставка проходит в эти дни, с 1 по 4 ноября, во Всероссийском выставочном центре. Тематика выставки чрезвычайно широка: это и спортивная одежда и обувь, и оборудование для спортзалов, стадионов, детских площадок, и разнообразные формы проведения свободного времени и их организация. На этом стоит остановиться особо. Самая главная тема выставки – это игра, в которую могут играть вместе и дети, и взрослые. Вы увидите и узнаете массу интересного о всевозможных играх: народных, спортивных, электронных и многих других. Вы сможете научиться играть в них и даже попробовать, как это у вас получается.

В центре внимания выставки – свободное время детей и подростков, активный семейный отдых. Как организовать его? Что для этого нужно знать? Какой спортивный инвентарь вам будет нужен и где его можно купить или заказать? Чтобы помочь взрослым (учителям, инструкторам и просто родителям) в этом непростом деле, на выставке будут проходить мастер классы, демонстрации и консультации специалистов, в которых могут принять участие все желающие.

Представленную на выставке спортивную одежду, обувь и средства гигиены вы сможете купить на месте. Представители фирм помогут вам правильно выбрать одежду и обувь для занятий различными видами спорта, дадут практические советы.

IV. Íráskészség

Az írásfeladatok értékelése központilag kidolgozott analitikus skálák segítségével történik. Ez az értékelési eljárás meghatározott **értékelési szempontokon** alapul. Mindegyik írásbeli munkát ezen szempontok segítségével kell értékelni oly módon, hogy a dolgozatot **minden egyes értékelési szempontnál újra kell olvasni**.

Az egyes nyelvi hibák súlyosságát (értelemzavaró vagy nem értelemzavaró hiba) az adott szövegkörnyezet figyelembevételével lehet megállapítani.

Első feladat

A javítás alapelvei

1. Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról.

Értékelési szempontok	Maximális pontszám
Szókincs, kifejezésmód	5 pont
Nyelvtan, helyesírás	5 pont
Összesen	10 pont

- Amennyiben a feladat a Szókincs, kifejezésmód vagy a Nyelvtan, helyesírás értékelési szempont alapján 0 pontos, akkor az összpontszám is 0 pont.
- A feladatot akkor is értékelni kell, ha a vizsgázó eltér a megadott szövegheosztól.
- Fél pontok és jutalompontok nem adhatók.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

Szókincs és kifejezésmód

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által használt szókincs a témának, a szituációnak, a szerepnek és a közlési szándéknak,
- megfelel-e a szóhasználat az emelt szintű érettségi vizsga követelményeinek (mennyire változatos).

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető, azaz anyanyelvi olvasó csak nehezen vagy egyáltalán nem értené meg a mondanivalót.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni. Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

E szempont értékelésénél a megszólítás és az elköszönés hibáit is figyelembe kell venni.

Amennyiben a feladat a Szókincs és kifejezésmód szempont alapján 0 pontos, akkor nem értékelhető a többi szempont alapján, azaz az összpontszám is 0 pont.

Nyelvtan, helyesírás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által létrehozott szöveg a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak,
- megfelel-e a nyelvhasználat az emelt szintű érettségi vizsga követelményeinek (mennyire változatosak a nyelvtani struktúrák és a mondatszerkesztés).

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető, azaz anyanyelvi olvasó csak nehezen vagy egyáltalán nem értené meg a mondanivalót.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni. Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

E szempont értékelésénél a megszólítás és az elköszönés nyelvtani és helyesírási hibáit is figyelembe kell venni.

Amennyiben a feladat a Nyelvtan, helyesírás szempont alapján 0 pontos, akkor nem értékelhető a többi szempont alapján, azaz az összpontszám is 0 pont.

Javítási jelrendszer

Szókincs, kifejezésmód

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

L = lexikai hiba,

É = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó.

A szövegben használt jelek:

aláhúzás = lexikai hiba,

aláhúzás + i = ismétlődő lexikai hiba,

————— i

Az ismétlődő hibákat nem kell a javító sávban jelölni.

Nyelvtan, helyesírás

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

G = nyelvtani (grammatikai) hiba,

É = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó,

H = helyesírási hiba.

A szövegben használt jelek:

aláhúzás = nyelvtani vagy helyesírási hiba,

√ (hiányjel) = hiányzik egy szó,

nyíl = szórendi hiba,

aláhúzás + i = ismétlődő hiba.

_____ i

Az ismétlődő hibákat nem kell a javító sávban jelölni.

Értékelési skála (1. feladat)

Szókincs, kifejezőmód

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő változatos szókincs jellemzi. Az előforduló kisebb lexikai pontatlanságok nem nehezítik a megértést.	A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi. A vizsgázó törekszik a változatos szóhasználatra. A szóhasználat néhány helyen nem megfelelő, ez azonban alig nehezíti a megértést.	A szöveg szókincese egyszerű. Sok a szóismétlés. A szóhasználat többször nem megfelelő. A hibák néhány helyen nehezítik a megértést.	A szövegben felhasznált szókincs szegényes. A nem megfelelő szóhasználat több helyen jelentősen nehezíti és/vagy akadályozza a megértést.

Nyelvtan, helyesírás

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó változatos nyelvtani struktúrákat használ, valamint mondszerkesztése is változatos. A szöveg hibátlan vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található benne.	A vizsgázó törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondszerkesztésre. A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba és/vagy néhány, a szöveg megértését nehezítő hiba található.	A vizsgázó egyszerű nyelvtani struktúrákat használ és/vagy mondszerkesztése nem kellően változatos. Rendszeres hibákat ejt. A szövegben sok hiba van, a hibák többször nehezítik a megértést.	A szöveget a szintnek nem megfelelő, túlságosan egyszerű nyelvtani struktúrák és igénytelen mondszerkesztés jellemzi. A szövegben sok, a szöveg megértését jelentősen nehezítő és/vagy akadályozó hiba található.

Második feladat

A javítás alapelvei

1. Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról.

Értékelési szempontok	Maximális pontszám
Tartalom	5 pont
Szövegalkotás	5 pont
Szókincs, kifejezőmód	5 pont
Nyelvtan, helyesírás	5 pont
Összesen	20 pont

2. Amennyiben a feladat bármelyik értékelési szempont alapján 0 pontos, akkor az összpontszám is 0 pont.

3. A feladatot akkor is értékelni kell, ha a vizsgázó eltér a megadott szöveghossztól.

4. Fél pontok és jutalompontok nem adhatók.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

Tartalom

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- hány irányító szempontra tért ki, és milyen mélységben tárgyalta azokat,
- megfelelően kifejtette és indokolta-e véleményét.

A témakifejtés során a vizsgázónak a megadott témát tágabb kontextusba kell helyeznie, továbbá ki kell fejtenie, és érvekkel alá kell támasztania véleményét (valamelyik irányító szempont kapcsán). A vizsgázónak mind az öt irányító szempontra ki kell térnie dolgozatában. Amennyiben a vizsgázó egy irányító szempontot csak személyes vonatkozásban tárgyal, az irányító szempont kifejtése csak részben megfelelő. Amennyiben a vizsgázó szó szerint átvesz egy vagy több mondatot a gondolati segítséget nyújtó segédanyagból, a lemásolt rész nem vehető figyelembe az adott irányító szempont értékelésekor. Egy szinten belül (4–3 vagy 2–1) az irányító szempontok kifejtésének részletessége értékelhető.

Ha egy irányító szempont tárgyalása nyelvi okokból nem érthető, azt a Tartalom szempontnál úgy kell értékelni, mintha a vizsgázó nem tért volna ki rá, azaz az irányító szempont kifejtése nem megfelelő. Ezt a hibát figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is, azaz a hiba jellegétől függően a Szókincs, kifejezőmód vagy a Nyelvtan, helyesírás szempontoknál.

Amennyiben a feladat a Tartalom szempont alapján 0 pontos, akkor nem értékelhető a többi szempont alapján, azaz az összpontszám is 0 pont.

Szövegalkotás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- logikus-e a szöveg gondolatmenete, azaz az irányító szempontok, valamint az ezekhez kapcsolódó gondolatok és a vizsgázó véleményét alátámasztó érvek elrendezése,
- megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e bevezetés, tárgyalás és befejezés,
- hogyan használja a vizsgázó a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit,
- megfelelő-e a formai tagolás.

A szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemei

A szöveget a mondatok halmazától a kohézió különbözteti meg, amit a szöveget alkotó elemek jelentésének szerves összefüggése és a szerkezeti összekapcsoltság biztosít. A szöveg egységét biztosító jelentés szintű kapcsolatteremtés leggyakoribb eszközei a következők:

- teljesen vagy részben ismétlődő szavak, szószerkezetek,
- szinonimák,
- a szavak és szószerkezetek jelentése között lehetséges néhány viszony (ellentét, ok-okozati viszony stb.),
- a mondatok logikai-tartalmi elrendezése (ok-okozat, általános-konkrét stb.).

A mondatok kapcsolódását biztosító nyelvtani, szerkezeti kapcsolóelemek:

- az önálló mondatok közötti kötőszók,
- rámutató szók (különbféle névmások, határozószók),
- egyéb nyelvtani viszonyító elemek (igeragozás, középfok stb.).

A Szövegalkotás szempontnál a Tartalom szemponttól függetlenül kell eljárni, és csak a tárgyalt szempontok alapján lehet megítélni a feladat felépítését és gondolatmenetét.

A 4–3 és a 2–1 pontos sávoknál a formailag nem megfelelően tagolt szövegeket az alacsonyabb pontszámmal kell értékelni. Ez nem jelenti azonban azt, hogy a formailag tagolt, de kevésbé logikus felépítésű szövegek nem értékelhetők az alacsonyabb pontszámmal.

Amennyiben a feladat a Szövegalkotás szempont alapján 0 pontos, akkor nem értékelhető a többi szempont alapján, azaz az összpontszám is 0 pont.

Szókincs és kifejezés mód

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által használt szókincs a témának, a szituációnak, a szerepnek és a közlési szándéknak,
- megfelel-e a szóhasználat az emelt szintű érettségi vizsga követelményeinek (mennyire változatos).

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető, azaz anyanyelvi olvasó csak nehezen vagy egyáltalán nem értené meg a mondanivalót.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni, azaz a hiba jellegétől függően vagy a Szókincs, kifejezés mód vagy a Nyelvtan, helyesírás szempontnál.

Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

Amennyiben a feladat a Szókincs és kifejezés mód szempont alapján 0 pontos, akkor nem értékelhető a többi szempont alapján, azaz az összpontszám is 0 pont.

Nyelvtan, helyesírás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által létrehozott szöveg a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak,
- megfelel-e a nyelvhasználat az emelt szintű érettségi vizsga követelményeinek (mennyire változatosak a nyelvtani struktúrák és a mondatszerkesztés).

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető, azaz anyanyelvi olvasó csak nehezen vagy egyáltalán nem értené meg a mondanivalót.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni. Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

Amennyiben a feladat a Nyelvtan, helyesírás szempont alapján 0 pontos, akkor nem értékelhető a többi szempont alapján, azaz az összpontszám is 0 pont.

Javítási jelrendszer

Tartalom

A tartalmi szempontok teljesítését a lap jobb oldalán található sávban jelöljük a szempont sorszámának megadásával:

- ⊕(bekarikázott szám) = teljesített tartalmi szempont,
- √3 (hiányjel + szám) = nem tárgyalt tartalmi szempont,
- 2– (szám + mínuszjel) = nem megfelelően kifejtett, de érintett tartalmi szempont.

Amennyiben a vizsgázó egy irányító szempontot a szövegben több helyen tárgyal, a szempont teljesítését az utolsó említés helyénél kell jelölni.

Szövegalkotás

A Tartalom szempontnál használt számozás segít e szempont megítélésénél is.

Szókincs, kifejezőmód

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

- L = lexikai hiba,
- É = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó.

A szövegben használt jelek:

- aláhúzás = lexikai hiba,
- aláhúzás + i = ismétlődő lexikai hiba.

Az ismétlődő hibákat nem kell a javító sávban jelölni.

Nyelvtan, helyesírás

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

- G = nyelvtani (grammatikai) hiba,
- É = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó,
- H = helyesírási hiba.

A szövegben használt jelek:

- aláhúzás = nyelvtani vagy helyesírási hiba,
- √ (hiányjel) = hiányzik egy szó,
- nyíl = szórendi hiba,
- aláhúzás + i = ismétlődő hiba.

Az ismétlődő hibákat nem kell a javító sávban jelölni.

Értékelési skála (2. feladat)*Tartalom*

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
<p>A vizsgázó öt irányító szempont kifejtésével részletesen és megfelelő mélységben dolgozta ki a témát.</p> <p>Részletesen kifejtette, és érvekkel megfelelően alátámasztotta véleményét.</p>	<p>A vizsgázó négy - három irányító szempontot megfelelő mélységben dolgozott ki. Az ötödik szempontot csak részben, vagy egyáltalán nem tárgyalta.</p> <p>A vizsgázó törekedett arra, hogy részletesen kifejtse, és érvekkel alátámassza véleményét.</p>	<p>A vizsgázó nem fejtette ki részletesen véleményét, alig érvelt.</p>	<p>A vizsgázó csak egy irányító szempontot dolgozott ki, de nem részletesen.</p> <p>A vizsgázó nem fejtette ki megfelelően véleményét.</p>

Szövegalkotás

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
<p>A szöveg felépítése, az irányító szempontok és az ezekhez kapcsolódó gondolatok elrendezése logikus.</p> <p>A gondolati tagolás megfelelő.</p> <p>A vizsgázó megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit: létrejön a szövegkohézió.</p> <p>A szöveg formai tagolása megfelelő.</p>	<p>A szöveg felépítése, az irányító szempontok és az ezekhez kapcsolódó gondolatok elrendezése nagyrészt logikus.</p> <p>A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra.</p> <p>A vizsgázó nagyrészt megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit. A mondatok nagyrészt szervesen kapcsolódnak egymáshoz.</p> <p>Amennyiben a szöveg formailag nem megfelelően tagolt, az alacsonyabb pontszámot kell adni.</p>	<p>A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű. Sok a gondolati ismétlés.</p> <p>A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra.</p> <p>Az írásmű még szövegnek tekinthető, bár a mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz.</p> <p>Amennyiben a szöveg formailag nem megfelelően tagolt, az alacsonyabb pontszámot kell adni.</p>	<p>Nem jött létre szöveg.</p> <p>A mondanivaló nem logikus elrendezésű, a gondolatok esetlegesen követik egymást. Az írásmű tagolatlan és áttekinthetetlen, túlnyomórészt izolált mondatok halmazából áll.</p>

Szókincs, kifejezésmód

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
<p>A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő változatos szókincs jellemzi. Az előforduló kisebb lexikai pontatlanságok nem nehezítik a megértést.</p>	<p>A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi.</p> <p>A vizsgázó törekszik a változatos szóhasználatra.</p> <p>A szóhasználat néhány helyen nem megfelelő, ez azonban alig nehezíti a megértést.</p>	<p>A szöveg szókincese egyszerű. Sok a szóismétlés.</p> <p>A szóhasználat többször nem megfelelő. A hibák néhány helyen nehezítik a megértést.</p>	<p>A szövegben felhasznált szókincs szegényes.</p> <p>A nem megfelelő szóhasználat több helyen jelentősen nehezíti és/vagy akadályozza a megértést.</p>

Nyelvtan, helyesírás

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
<p>A vizsgázó változatos nyelvtani struktúrákat használ, valamint mondat szerkesztése is változatos.</p> <p>A szöveg hibátlan vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található benne.</p>	<p>A vizsgázó törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondat szerkesztésre.</p> <p>A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba és/vagy néhány, a szöveg megértését nehezítő hiba található.</p>	<p>A vizsgázó egyszerű nyelvtani struktúrákat használ és/vagy mondat szerkesztése nem kellően változatos.</p> <p>Rendszerszerű hibákat ejt.</p> <p>A szövegben sok hiba van, a hibák többször nehezítik a megértést.</p>	<p>A szöveget a szintnek nem megfelelő, túlságosan egyszerű nyelvtani struktúrák és igénytelen mondat szerkesztés jellemzi.</p> <p>A szövegben sok, a szöveg megértését jelentősen nehezítő és/vagy akadályozó hiba található.</p>